

Brussels Informatie-, Documentatie- en
Onderzoekscentrum

Brussel

Onderzoek Brusselnorm en Brusseltoets

Wim NAUDTS

Toelichting voor de Commissie voor Brussel en de Vlaamse Rand
van het Vlaams Parlement

Donderdag 23 oktober 2008

Brusselnorm

≠

Brusseltoets

- De **Brusselnorm** (ook wel 300.000-norm) is een norm die door de Vlaamse Gemeenschap wordt gehanteerd ten aanzien van het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad. Deze norm komt er op neer dat de Vlaamse Gemeenschap voor haar beleid in Brussel 300.000 mensen als haar doelgroep beschouwt.

BELEIDSINTENTIE

- De **Brusseltoets** is een beleidsinstrument dat gebruikt wordt om alle Vlaamse decreet- en regelgeving ex-ante te toetsen op de toepasbaarheid in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad en op het effect op de band met Vlaanderen.

BELEIDSINSTRUMENT

Algemeen kader

- Algemene inleiding
- Brusselnorm
- Brusseltoets
- Juridisch-institutionele context
- Centrumfunctie
- Demografische en sociaal-economische context
- Taalachtergrond

Brusselse Praktijk

- Onderwijs
- Welzijn en gezondheid
 - Kinderopvang
 - Integrale jeugdhulp
 - Zorgverzekering
 - Inburgeringsbeleid
- Cultuur
 - Bibliotheken
 - Gemeenschapscentra
 - Kunstendecreet
 - Gulden Ontsporing
 - Jeugdbewegingen
 - Sport

Methodiek Brusselnorm

- 300.000 mensen als doelgroep van het Vlaams gemeenschapsbeleid in Brussel
 - 300.000 als absoluut aantal
 - De Brusselnorm als 30 % van het Brusselse aanbod ($300.000/1.000.000$)
 - De Brusselnorm als 5% van het aanbod in het Nederlandse taalgebied ($300.000/6.000.000$)
 - De Brusselnorm als 4,76% van het aanbod van de Vlaamse Gemeenschap ($300.000/6.300.000$)
- Belang van centrumfunctie

Brusselnorm voor onderwijs (1)

Tabel 34. Aantal leerlingen en studenten per onderwijsvorm in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad voor het schooljaar 2002-2003

	Nederlandstalig	Totaal	Nederlandstalig in % totaal
Gewoon kleuteronderwijs	10133	44747	22,65%
Buitengewoon kleuteronderwijs	117	483	24,22%
Gewoon lager onderwijs	12291	76914	15,98%
Buitengewoon lager onderwijs	501	4453	11,25%
Gewoon secundair onderwijs	11580	80532	14,38%
Buitengewoon secundair onderwijs	399	2611	15,28%
Deeltijds secundair onderwijs	234	1142	20,49%
Subtotaal	35255	210882	16,72%
Hogescholen	12112	39925	30,34%
Universiteiten	10203	35104	29,07%
Totaal	57570	285911	20,14%

Bron: Brussels Instituut voor Statistiek en Analyse - Ministerie van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, 2005a:153-155; Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap, 2004b.

Brusselnorm voor onderwijs (2)

Tabel 35. Aantal leerlingen en studenten per onderwijsvorm in het Nederlandstalige onderwijs in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad en in de Vlaamse Gemeenschap (inclusief Brussel) voor het schooljaar 2002-2003 (2003-2004 voor het hoger onderwijs)

	Brussel	Vlaamse Gemeenschap	Brussel in % Vlaamse Gemeenschap
Gewoon kleuteronderwijs	10133	236417	4,29%
Buitengewoon kleuteronderwijs	117	1726	6,78%
Gewoon lager onderwijs	12291	404308	3,04%
Buitengewoon lager onderwijs	501	26901	1,86%
Gewoon secundair onderwijs	11580	419379	2,76%
Buitengewoon secundair onderwijs	399	16402	2,43%
Deeltijds secundair onderwijs	234	6279	3,73%
Subtotaal	35255	1111412	3,17%
Hogescholen	12370	100178	12,35%
Universiteiten	6983	56839	12,29%
Totaal	54608	1268429	4,31%

Bron: Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap, 2004b.

Brusselnorm voor onderwijs (3)

Tabel 36. Aantal financierbare leerlingen in het Nederlandstalige deeltijds kunstonderwijs in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad en het totaal voor de Vlaamse Gemeenschap (inclusief Brussel) op 01/02/2005

	Brussel	Vlaamse Gemeenschap	Brussel in % Vlaamse Gemeenschap
Beeldende kunst	1353	55511	2,44%
Muziek, woordkunst en dans	3717	102201	3,64%
Totaal	5070	157712	3,21%

Kinderopvang (1)

Tabel 37. Aantal en capaciteit van de Vlaamse en totale opvangvoorzieningen voor jonge kinderen in Brussel in 2003

Opvangvoorzieningen	Vlaamse		Totaal		Vlaamse als %	
	Aantal	Capaciteit	Aantal	Capaciteit	Aantal	Capaciteit
Gesubsidieerd	51	1934	200	7419	25,5 %	26,1 %
Crèches	49	1874	150	6211	32,7 %	30,2 %
Peutersuizen	1	20	33	763	3,0 %	2,6 %
Gemeentelijke huizen	0	0	4	48	0,0 %	0,0 %
Opvanggezinnen aan kinder- dagverblijf verbonden	0	0	8	87	0,0 %	0,0 %
Opvanggezinnen aangesloten bij dienst	1	40	5	310	20,0 %	12,9 %
Niet-gesubsidieerd	151	3569	314	5977	48,1 %	59,7 %
Particuliere opvanginstellingen	122	3414	231	5458	52,8 %	62,6 %
Particuliere opvanggezinnen	29	155	63	263	46,0 %	58,9 %
Haltes-Garderies	0	0	20	256	0,0 %	0,0 %
Totaal	202	5503	514	13396	39,3 %	41,1 %

Bron: BISA, 2004: 138.

Kinderopvang (2)

Tabel 38. Capaciteit van de Vlaamse opvangvoorzieningen voor jonge kinderen in Brussel en totale capaciteit voor de Vlaamse Gemeenschap (Vlaams Gewest + Brussel) in 2003

Opvangvoorzieningen	Brussel	Vlaamse Gemeenschap	Brussel in % Vlaamse Gemeenschap
Gesubsidieerd	1934	43825	4,4%
Kinderdagverblijven	1894	14105	13,4%
Diensten voor opvanggezinnen	40	29720	0,1%
Niet-gesubsidieerd	3569	21675	16,5%
Particuliere opvanginstellingen	3414	14556	23,4%
Particuliere opvanggezinnen	155	7119	2,2%
Totaal	5503	65500	8,4%

Bron: Kind en Gezin, 2003: 30-32.

Zorgverzekering

Tabel 50. Aangesloten leden in het Vlaams Gewest en in Brussel op 31/12/2004

	Vlaams Gewest	Brussel	Brussel in % Vlaams Gewest
Aangesloten leden	4.167.538	54.780	1,31%

Bron: Herberekening op basis van BWR, 2005: 2.

Tabel 51. Aangesloten leden in Brussel op 31/12/2004 en bevolking ouder dan 25 jaar

	Aangesloten leden in Brussel	Bevolking ouder dan 25 jaar	Aangesloten leden in % bevolking ouder dan 25 jaar
Aantal	54.780	679.092	8,06%

Openbare Bibliotheken

Tabel 60. Leners van bibliotheken en ontleningen in 2003

	Brussel	Vlaams Gewest	Brussel in % Vlaams Gewest
Leners	39816	1669360	2,39%
Leners tussen 0 en 14 jaar	11531	534487	2,16%
Ontleningen gedrukte materialen	815059	42945096	1,90%
Ontleningen audiovisuele materialen	388839	6799764	5,72%

Bron: Administratie Planning en Statistiek van het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap, 2003.

Conclusies Brusselnorm

- Bepaalde beleidsdomeinen tonen aan dat Brusselnorm haalbaar is
- Spanning Brusselnorm-doelgroep vs. “klassieke doelgroep” (bv. zorgverzekering)
- Taalachtergrond
 - Klassieke tweeledig (NL/FR) patroon: 60% van Brussel
 - Brusselnorm-doelgroep per definitie meertalig
- Andere demografische situatie in vergelijking met Nederlandse taalgebied

Methodiek Brusseltoets

- Overzicht van bestaande regelgeving
 - Creativiteit bij bestaande Brussel-paragrafen
 - Terminologie niet altijd even nauwkeurig
- Brusseltoets geen carcan maar leidraad
- Aanvulling van RIA, geen doublure
- Ondersteuning door Dienst Wetsmatiging en Cel Coördinatie Brussel
- Koppeling met Brusselnorm

Brusseltoets

1.1. Heeft de voorgenomen regelgeving enkel betrekking op gewestmateries, enkel op gemeenschapsmateries of op beiden?

- gewestmateries gereduceerde toetsing
- gemeenschapsmateries
- gewest- en gemeenschapsmateries → *verduidelijk per bepaling* } volledige toetsing
- niet duidelijk → *klaar uit* eerst verduidelijking

Gewestmateries

gereduceerde toetsing

Gemeenschapsmateries of combinatie van gemeenschaps- en gewestmateries

volledige toetsing

Beleidsaanbevelingen

- “Klassieke doelgroep” ≠ Brusselnorm-doelgroep
- Consequente toepassing van Brusselnorm, over alle beleidsdomeinen heen (ook minder evidente)
- Opportuniteit voor beleid binnen structuur in plaats van rond structuur: ambities zijn haalbaar binnen structuur
- Voldoende aandacht voor Brusselse specificiteit

Meer info: www.briobrusssel.be

The screenshot shows the homepage of the BRIO website. At the top left is the BRIO logo, consisting of a blue diamond with 'BR' and a yellow diamond with 'IO'. In the top right corner, there are language links: 'NED | FRA | ENG'. Below these is a search bar with the placeholder text '- zoek op deze website -' and a magnifying glass icon. The main header image features a green street signpost with two blue directional signs: '18 Brussel' pointing left and 'Bruxelles 22' pointing right. Below the header is a navigation menu with the following links: 'HOME', 'OVER BRIO', 'BRIO-Search', 'BOORDTABEL', 'LINKS', and 'CONTACT'. The main content area begins with the heading 'Welkom bij BRIO' in red, followed by the subtitle 'Brussels Informatie-, Documentatie- en Onderzoekscentrum'. A list of seven news items follows, each starting with a right-pointing arrow and containing a link to 'meer informatie'. The footer contains logos and text for the Flemish Government ('Met steun van de Vlaamse overheid'), the Flemish Community Commission ('VLAAMSE GEMEENSCHAPSCOMMISSIE'), the Free University of Brussels ('Vrije Universiteit Brussel'), and the EHSAL logo.

NED | FRA | ENG

- zoek op deze website -

18 Brussel Bruxelles 22

HOME OVER BRIO BRIO-Search BOORDTABEL LINKS CONTACT

Welkom bij BRIO
Brussels Informatie-, Documentatie- en Onderzoekscentrum

- NIEUW ONDERZOEKSRAPPORT: Onderzoek Brusselnorm en Brusseltoets, door Wim Naudts en Marjolijn Plompen, [meer informatie](#)
- Een stadsproject voor Brussel, door Pascal Smet en De kwestie Groot-Brussel in historisch perspectief, door Roel De Groof in het laatste nummer van *Sampol*, [meer informatie](#)
- Bastaard. Het verhaal van een Brusselaar/Le Bastaard bruxellois, door Sven Gatz, [meer informatie](#)
- XVde Colloquium De Brabantse Stad. Mobiliteit en integratie, 17 en 18 oktober 2008, [meer informatie](#)
- Donderdagen van de Polyglot, Causerieën over meertaligheid, Erasmushogeschool, [meer informatie](#)
- Wat te doen? Het Brusselse model opnieuw bekeken, door Els Witte in *Ons Erfdeel*, 2008, [meer informatie](#)
- www.docu.vlaamserand.be: een nieuwe website over de Vlaamse Rand, [meer informatie](#)

Met steun van de Vlaamse overheid

VLAAMSE GEMEENSCHAPSCOMMISSIE

Vrije Universiteit Brussel

KU

EHSAL